

BEVILTIŠKŲ SKOLŲ PRIPAŽINIMAS RIBOJAMŲ DYDŽIŲ LEIDŽIAMAIS ATSKAITYMAIS

VMI prie FM
Mokesčių informacijos departamentas
2015 m.

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Seminaro planas

- Sąvokų santrumpos
- Skolos, laikomos beviltiškomis
- Beviltiškos skolos ir pridėtinės vertės mokestis (PVM)
- Skolos, nelaikomos beviltiškomis
- Beviltiškas skolas pagrindžiantys dokumentai
- Reikalavimai dokumentams
- Praktinės situacijos
- Teisės aktai

Sąvokų santrumpos

Mokesčių mokėtojas – MM

Beviltiška skola – BS

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas – PVMĮ

Juridinių asmenų registras – JAR

Valstybės įmonė – VĮ

Uždaroji akcinė bendrovė – UAB

Fizinis asmuo – FA

Civilinis kodeksas – CK

Skolos, laikomos beviltiškomis

- **Beviltiškų skolų priskyrimą ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams reglamentuoja:**
 - Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau – PMĮ) 25 straipsnis.
 - Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. vasario 11 d. įsakymas Nr. 40 „Dėl Skolų beviltiškumo bei pastangų susigražinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės).

Skolos, laikomos beviltiškomis

Jeigu:

- MM negali susigražinti skolos praėjus ne mažiau kaip vieneriems metams nuo skolų sumos įtraukimo į MM pajamas arba nuo skolų atsiradimo užfiksavimo MM apskaitos dokumentuose, **arba**
- skolininkas yra miręs arba paskelbtas mirusiu, **arba**
- skolininkas yra likviduotas, **arba**
- skolininkas yra bankrutavęs.

Skolos, laikomos beviltiškomis

SVARBU

- Vienerių metų laikotarpis skaičiuojamas nuo tos dienos, kurią skolų sumos įtraukiamos į MM pajamas arba kurią ūkinė operacija užfiksuojama apskaitos dokumentuose ir apskaitos registruose.

Pavyzdžiui, MM skolų sumą į savo pajamas įtraukė 2014 m. gruodžio 15 d., tuomet nuo 2015 m. gruodžio 15 d. bus laikoma, kad praėjo vieneri metai.

→ Leigu BS susidaro dėl neapmokestinamųjų pajamų, tokios BS laikomos neleidžiamais atskaitymais.

Beviltiškos skolos ir PVM

- BS sumą sudaro pajamų suma ir šiai sumai tenkanti pardavimo PVM suma.
- Jeigu BS, atimtas iš apmokestinamųjų pajamų, skolininkas vėliau gražina, visa gražinta skolų suma, įskaitant šioms skoloms tenkančią PVM sumą, priskiriama pajamoms.
- Kai PVMĮ nustatyta tvarka BS tenkančia pardavimo PVM suma tikslinama į biudžetą mokėtina PVM suma, ši PVM suma nelaikoma BS tenkančia pardavimo PVM suma.

Skolos, nelaikomos beviltiškomis

1. Jeigu MM kokiu nors būdu iš skolininko įsigyja kokio nors turto, prekių ir (arba) paslaugų ir jo skolos taip pat atitinka BS nustatytus kriterijus.

Šiais atvejais BS gali būti laikoma tik tokia suma, kuri sudaro skirtumą tarp vienu ir kitų skolų, kurios gali būti laikomos BS.

- ✓ Ši taisyklė yra taikoma neatsižvelgiant į tai, koks laiko tarpas skiria kiekvienų iš nurodytų skolų atsiradimą. Tokie skolos įskaitymai turi būti patvirtinti MM ir skolininko surašytais dokumentais.

Skolos, nelaikomos beviltiškomis

2. Jeigu MM skolų reikalavimo teisę atlygintinai arba neatlygintinai perleido kitam asmeniui.

- ✓ Pagal CK nuostatas kreditorius (MM) turi teisę atlygintinai arba neatlygintinai perleisti reikalavimo teisę kitam asmeniui.
- ✓ Tokiam naujam reikalavimo įgijėjui pereina prievolės įvykdymui užtikrinti nustatytos teisės bei kitos papildomos teisės.
- ✓ Pradinis kreditorius praranda savo teisę ne tik reikalauti skolos, bet ir tokias beviltiškų skolų sumas atimti iš įmonės pajamų.

Skolos, nelaikomos beviltiškomis

3. Jei dėl pasikeitusių aplinkybių MM netenka teisės iš skolininko (jo teisių perėmėjo arba įpėdinio) reikalauti skolų.

- ✓ Taikoma ir tais atvejais, kai tarp MM ir skolininko yra atnaujinamas procesas bylos, užbaigtos įsiteisėjusiu teismo sprendimu, ir priimamas bei įsiteisėja sprendimas, pagal kurį sumažėja arba paneigiamos skolininko skolos.
- ✓ Aplinkybėmis, kurioms susidarius MM netenka teisės iš skolininko (jo teisių perėmėjo arba įpėdinio) reikalauti skolų, laikomi prievolių pabaigos atsiradimo pagrindai, numatyti CK 6 knygos I d. IX skyriuje.

Skolos, nelaikomos beviltiškomis

4. Kai MM praleidžia teisės aktų nustatytus senaties, sutarčių terminus, terminai neatnaujinami ir tuo pagrindu jo reikalavimas atgauti skolas yra teismo (bylą nagrinėjusios institucijos) atmetamas, nepripažįstamas arba nevykdomas.

- ✓ Taikoma tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas (kreditorius) kreipiasi į teismą su ieškiniu dėl skolos išieškojimo, tačiau teismas tokį reikalavimą atmeta dėl ieškininės senaties termino.

Pagal CK yra nustatytas bendras 10 metų ieškinio senaties terminas.

Skolos, nelaikomos beviltiškomis

5. Jei MM praleidžia sutarčių arba teisės aktų nustatytus terminus, terminai neatnaujinami ir tuo pagrindu MM reikalavimas atgauti skolas yra teismo (ar bylą nagrinėjusios institucijos) atmetamas arba nepripažįstamas.

Todėl, jeigu įmonės ir skolininko ar kitų asmenų sudarytoje sutartyje buvo nustatyta, kad praėjus nustatytam terminui įmonė praranda teisę atgauti skolas (ar praranda kitą teisę, susijusią su skola) ir teismas (kita institucija), remdamasis tokia sutartimi, reikalavimą atgauti skolas atmeta arba nepripažįsta, tai tokia įmonė praranda teisę šias skolas laikyti beviltiškomis.

6. Jeigu skolas MM gražina ne skolininkas, bet kitas asmuo.

Skolos, nelaikomos beviltiškomis

Kiti atvejai, kai skolos negali būti laikomos beviltiškomis (nors ir atitinka BS kriterijus)

- Jeigu MM ir skolininkas yra susiję asmenys arba jais tapo mokestiniu laikotarpiu, einančiu po to mokestinio laikotarpio, kurį skola buvo pripažinta beviltiška ir įtraukta į leidžiamus atskaitymus PMĮ 25 straipsnio nustatyta tvarka.
- Jeigu MM yra kredito įstaiga.

PMĮ 25 str. 4 d.

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Netaikomas reikalavimas MM turėti

dokumentus, įrodančius skolų beviltiškumą ir pastangas jas susigražinti:

1. suma neviršija **300 eurų** (nesvarbu ar skolininkai yra fiziniai ar juridiniai asmenys);
2. suma neviršija **1 000 eurų**, o skolos susidarė dėl pervežimo paslaugų, privaloma tvarka suteiktų deportuojamiems keleiviams (fiziniams asmenims).

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

PAVYZDYS

Įmonė A 2015 m. vasario mėn. pardavė prekių už 200 eurų. Pirkėjui neatsiskaičius, 2016 m. kovo mėn. įmonė A skolą nurašė į leidžiamus atskaitymus kaip beviltišką skolą.

Ar įmonė A gali 200 eurų skolą priskirti ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams neturėdama dokumentų, įrodančių skolų beviltiškumą ir MM pastangas atgauti tokias skolas?

- Taisyklės nenumato reikalavimo turėti dokumentus, įrodančius skolų beviltiškumą ir MM pastangas atgauti skolas, tačiau tai nereiškia, kad įmonė neturi įsitikinti, jog atgauti skolos negalima. Pvz.; įmonė turėtų įsitikinti, jog šiam skolininkui prekės neparduodamos arba paslaugos toliau neteikiamos, negaunami apmokėjimai už prekes (paslaugas).

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

MM, norėdamas skolas laikyti beviltiškomis, visais atvejais turi įrodyti ne tik skolų beviltiškumą, bet ir pastangas šioms skoloms susigražinti.

□ Kai skolų negalima susigražinti ilgiau kaip metus

- Dokumentų, įrodančių skolų beviltiškumą ir pastangas susigražinti skolas, pobūdis priklauso nuo BS dydžio.

Iki

3 000
eurų

nuo – iki

3 000–30 000
eurų

viršija

30 000 eurų

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai vieno skolininko skolų suma per mokestinį laikotarpį **neviršija** **3 000 eurų**

MM turi turėti dokumentus, įrodančius šiuos faktus:

- kad MM stengėsi skolas susigražinti (susirašinėjimo ar susitikimų su skolininku dokumentai, pretenzijos, raginimai, protokolai ar kiti dokumentai);
- kad negalima skolos atgauti (pvz.; skolų išieškojimo paslaugas teikiančių įmonių dokumentai, įrodantys negalimumą išieškoti skolas, informacija, susijusi su skolininko finansinės būklės įvertinimu, ar kiti dokumentai).

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai vieno skolininko skolų suma yra didesnė nei **3 000 eurų** tačiau ne didesnė kaip **30 000 eurų**

MM privalo turėti dokumentus, kurie patvirtintų faktą:

- kad skolininkas neturi jokio privalomojo registruoti turto (pavyzdžiui, nekilnojamojo turto, privalomų registruoti transporto priemonių). Patvirtinantys dokumentai – tokio turto teisinę registraciją atliekančių įmonių ar valstybės institucijų išduotų pažymų (ar kitų dokumentų) originalai arba jų nuorašai.
- kad MM skolinga įmonė yra nemoki. Įmonės nemokumą įrodančiais dokumentais galėtų būti skolininkės įmonės balansas (pagal balansą paskaičiuoti tam tikri rodikliai), viešai pateiktas skelbimas arba kitaip pateiktas pranešimas kreditoriui (kreditoriams), kad negali arba neketina vykdyti įsipareigojimų Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka.

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

□ MM papildomai turi turėti dokumentus, įrodančius bent vieną iš šių faktų:

- kad iš skolininko nepavyko išieškoti pakankamai turto kitų kreditorių reikalavimams patenkinti bylose su tais kreditoriais. Šiuo atveju MM turi turėti teismo sprendimą bei antstolių vykdomuosius dokumentus;
- kad MM skolinga įmonė yra nemoki. Įmonės nemokumą įrodančiais dokumentais galėtų būti skolininkės įmonės balansas (pagal balansą paskaičiuoti tam tikri rodikliai), įmonės viešai pateiktas skelbimas arba kitaip pateiktas pranešimas kreditoriui (kreditoriams), kad negali arba neketina vykdyti įsipareigojimų Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka.
- Tais atvejais, kai teismo sprendimas vykdomas užsienyje – oficialiai išduoti užsienio kompetentingų institucijų dokumentai, patvirtinantys sprendimo neįvykdymą arba įvykdymą iš dalies.

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai vieno skolininko **skola viršija** **30 000 eurų** – beviltiškumą ir pastangas susigražinti tokias skolas įrodo tokie dokumentai (juos MM privalo turėti)

Taisyklės

15.1 p. – įsiteisėjęs teismo (arba ginčą nagrinėjusios institucijos) sprendimas, nuosprendis arba nutartis (toliau – sprendimas), kuriais patvirtinama mokesčio mokėtojo teisė susigražinti skolas

Taisyklės

15.2. p. – antstolio surašytas aktas ir vykdomasis dokumentas, pagal kurį išieškojimas nebuvo įvykdytas, arba dokumentai, patvirtinantys faktą, kad skolininkas neturi privalomojo registruoti turto ir kad iš skolininko nepavyko išieškoti pakankamai turto kreditorių reikalavimams patenkinti bylose su kitais kreditoriais

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai skolininkas yra miręs arba paskelbtas mirusiu, kai skolininkas yra likviduotas arba skolininkas yra bankrutavęs

Skolos gali būti pripažįstamos beviltiškomis ir tą patį mokestinį laikotarpį, kurį jos susidarė, jeigu:

- skolos buvo įtrauktos į MM pajamas ar buvo užfiksuotas mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose;
- MM tą mokestinį laikotarpį (kai susidarė skolos) surenka skolų beviltiškumą ir pastangas jas susigražinti įrodančius dokumentus.

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai skolininkas yra miręs arba paskelbtas mirusiu

1. Dokumentai, kurie patvirtina skolininko mirties faktą.

Jeigu skolininko mirties faktas yra įregistruotas Lietuvos Respublikoje, MM neprivalo turėti tai įrodančio dokumento, kadangi mokesčių administratorius šį faktą pats gali patikrinti duomenų bazėje.

Jeigu skolininko mirties faktas yra įregistruotas užsienyje ir neturi būti įregistruotas Lietuvos Respublikoje, MM turi turėti iš užsienio valstybės institucijos gautą dokumentą, patvirtinantį skolininko mirties faktą.

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai skolininkas yra miręs arba paskelbtas mirusiu

2. Dokumentai, kurie patvirtina faktą, kad skolininko palikto turto nepakanka skoloms susigražinti arba kad įpėdinio turto nepakanka palikėjo skoloms susigražinti.

MM taip pat turi turėti dokumentus, kuriuose turi būti oficialiai (teismo, notaro, civilinę metrikaciją tvarkančios arba kitokios valstybinės institucijos) nurodomas faktas, kas yra skolininko įpėdinis (arba įpėdiniai) ir teisių bei pareigų perėmėjas (arba perėmėjai).

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai skolininkas yra likviduotas:

- VĮ Registrų centro išduotas (ar iš jos duomenų bazės elektroniniu būdu gautas) dokumentas, įrodantis likviduoto asmens išregistravimą iš juridinių asmenų registro, o jeigu ūkio subjektas yra iš užsienio valstybės, – išregistravimo faktą patvirtinantį oficialiai (teismo, notaro arba kitokios valstybinės institucijos) išduotas dokumentas;
- Taisyklių 15.1 ir 15.2 punktuose nurodyti dokumentai;
- arba kiti dokumentai, kuriuose oficialiai (teismo, notaro arba kitokios valstybės institucijos) yra patvirtinami faktai, leidžiantys taikyti BS nuostatas.

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai skolininkas yra likviduotas ir nėra visiškai atsiskaitęs su MM

Jeigu skolininkas yra likviduotas, tačiau egzistuoja jo skolų (teisių ir pareigų) perėmėjas, tai skolos negali būti laikomos beviltiškomis.

Taisyklių 2.3 p.

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai skolininkas yra bankrutavęs

Tai gali būti:

- Bankrutavęs juridinis asmuo (sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatyme);
- FA, dėl kurio baigta FA bankroto byla, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatyme;
- Asmuo, bankrutavęs pagal užsienio valstybės įstatymus.

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai skolininkas yra bankrutavęs juridinis asmuo:

- Įsiteisėjusi teismo nutartis likviduoti įmonę dėl bankroto arba kreditorių susirinkimo nutarimas paskelbti įmonę likviduojama dėl bankroto.
- Tais atvejais, kai įmonių bankroto procedūras reglamentuoja 1997 m. birželio 17 d. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas, MM turi turėti įsiteisėjusį teismo sprendimą arba kreditorių susirinkimo nutarimą paskelbti įmonę likviduojama dėl bankroto.
- Tais atvejais, kai įmonių bankroto procedūras reglamentuoja 1992 m. spalio 15 d. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas, MM turi turėti dokumentus, patvirtinančius faktus, kad įmonė yra bankrutavusi;
- arba dokumentas, įrodantis likviduotos dėl bankroto įmonės išregistravimą iš JAR.

Skolų beviltiškumą įrodantys dokumentai

Kai skolininkas yra bankrutavęs fizinis asmuo:

- Įsiteisėjęs teismo sprendimas ar nutartis baigti fizinio asmens bankroto bylą.

Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymas (toliau – FABĮ) reguliuoja FA bankroto procesą (įsigaliojo 2013 m. kovo 1 d.).

MM gali skolas laikyti beviltiškomis, kai negali jų atgauti dėl to, kad skolininkas yra FA, dėl kurio baigta FA bankroto byla, kaip tai nustatyta FABĮ, išskyrus atvejus, kai bankroto byla baigta teismui pateikus dokumentus, patvirtinančius, kad FA gali ir galės ateityje įvykdyti skolinius įsipareigojimus.

Reikalavimai dokumentams

- MM turi turėti dokumentų originalus arba jų nuorašus:
 - tais atvejais, kai byla tarp MM ir jo skolininko buvo baigta nagrinėti ne Lietuvos Respublikoje, užsienio valstybės teismo (arba ginčą nagrinėjusios institucijos) įsiteisėjęs sprendimas (arba kitoks dokumentas, kuriuo patvirtinama MM teisė susigražinti skolas);
 - kai teismo sprendimas yra vykdomas užsienyje, – oficialiai išduoti užsienio kompetentingų institucijų dokumentai, patvirtinantys sprendimo neįvykdymą arba įvykdymą iš dalies.
- Dokumentai turi būti saugomi tokį pat laikotarpį ir tokia pat tvarka, kaip saugomi buhalterinės apskaitos dokumentai pagal galiojančius teisės norminius aktus.

Reikalavimai dokumentams

- Kai dokumentas, kurio pagrindu skolos yra laikomos beviltiškomis, yra surašytas užsienio kalba, tai MM turi turėti ir tokio dokumento vertimą į lietuvių kalbą.

Užsienio asmenų beviltiškos skolos įrodomos ta pačia tvarka kaip ir kitų skolininkų, tačiau dokumentai turi būti atitinkama tvarka patvirtinti ir nustatytais atvejais legalizuoti.

- *Oficialūs (teismo, notaro, civilinę metrikaciją tvarkančios arba kitokios valstybinės institucijos) dokumentai*, išduoti užsienio valstybėse, prisijungusiose prie 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijos „Dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo“, *turi būti patvirtinti pažyma (apostille)*.

Reikalavimai dokumentams

Atkreiptinas dėmesys, kad kai kurios šalys pavyzdžiui, Lietuvos Respublika, Estijos Respublika ir Latvijos Respublika yra sudariusios sutartį „Dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių“, todėl šiuo atveju nereikia legalizuoti ar patvirtinti pažyma (apostille) dokumentų, pateikiamų iš Latvijos Respublikos ir Estijos Respublikos, tačiau tokių dokumentų nuorašai turi būti patvirtinti notariniamis veiksmais atlikti nustatyta tvarka.

Reikalavimas netaikomas dokumentams, kurie tiesiogiai neįrodo, kad skolos gali būti laikomos beviltiškomis, o tik papildo MM turimus dokumentus, kurių pagrindu skolos yra laikomos beviltiškomis.

Reikalavimai dokumentams

Jeigu MM neturi reikiamų dokumentų, skolos negali būti pripažįstamos beviltiškomis

Praktinės situacijos

1 PAVYZDYS

Vienetas B 2015 m. sausio mėn. pardavė prekes vienetai C. Šie vienetai yra susiję asmenys. Vienetas C už prekes nesumokėjo daugiau kaip vienerius metus.

Vienetas B dėjo pastangas skolai susigražinti ir 2016 vasario mėn. surinko dokumentus, įrodančius skolos beviltiškumą. Ar gali vienetas B, surinkęs dokumentus, 2016 metais pripažinti BS už 2015 metais parduotas prekes vienetai C?

Vienetas B negali priskirti skolų sumų leidžiamiems atskaitymams, kadangi prekių pardavimo momentu, nuo kurio atsirado vieneto C skola vienetai B, vienetai B ir C buvo susiję asmenys.

Praktinės situacijos

2 PAVYZDYS

Bendrovė darbuotojai suteikė beprocentinę 500 eurų paskolą. Skola buvo gražinama dalimis, tačiau darbuotoja tapo bedarbe ir 200 eurų paskolos sumos bendrovei negražino. Pagal bendrovės apskaitos politiką skolos nurašomos po metų. Ar nurašyta paskolos suma laikoma BS?

Kadangi negražinta skolos suma nėra laikoma bendrovės pajamomis ir nesietina su pajamų uždirbimu, todėl ji nelaikoma BS.

Praktinės situacijos

3 PAVYZDYS

Bendrovė pagal paslaugų sutarties sąlygas sumokėjo UAB X 2 000 eurų avansą. UAB X paskelbtas bankrotas, todėl ji paslaugų neatliko ir pinigų negražino. Bendrovė turi atitinkamus dokumentus, kad minėtų pinigų išieškoti nepavyks.

Ar avansu sumokėta suma laikoma BS?

Bendrovės sumokėto avanso suma pagal PMĮ 31 str. 1 d. 13 punktą bus priskiriama neleidžiamiems atskaitymams kaip išlaidos, nesusijusios su pajamų uždirbimu.

Praktinės situacijos

4 PAVYZDYS

UAB A 2015 metų vasario mėn. suteikė paslaugų UAB C už 2 000 eurų. UAB A už suteiktas paslaugas neatsiskaitė iki šiol. Kokius dokumentus UAB A turi surinkti norėdama pagrįsti minėtos skolos beviltiškumą?

Skolos beviltiškumą įrodančiais dokumentais galėtų būti:

- *priminimas (skolininkui) telefonu ir elektroniniu paštu apmokėti susidariusią skolą;*
- *vėlesnis priminimas, išsiųstas paštu (registruotu laišku);*
- *skolos perdavimo išieškojimo agentūrai dokumentas;*
- *isieškojimo agentūros pateikta pažyma (kartu su kitais dokumentais), kurioje nurodyta, kad išieškant 2 000 eurų skolą buvo imtasi visų pastangų, tačiau išieškojimas (išvardintos priežastys) yra negalimas.*

Pažymėtina, kad paminėtų dokumentų sąrašas nėra baigtinis, svarbu, kad dokumentai leistų daryti išvadą, kad atgauti skolų negalima ir kad mokesčių mokėtojas stengėsi skolas susigrąžinti.

Praktinės situacijos

5 PAVYZDYS

UAB X 2015 m. suteikė paslaugų už 18 000 eurų UAB Z, kuri iki šiol neatsiskaitė. UAB X skolos pagrindimui turi šiuos dokumentus:

- priminimą elektroniniu paštu apmokėti susidariusią skolą;
- vėlesnius priminimus, išsiųstus paštu (registruotu laišku);
- susitikimo su UAB Z protokolą;
- VĮ Registrų centras raštą, kad UAB Z neturi privalomojo registruoti turto;
- įsiteisėjusį teismo sprendimą, kuriuo patvirtinta UAB X teisė susigražinti skolą iš UAB Z;
- antstolio surašytą skolos išieškojimo negalimumo aktą.

Ar praėjus metams nuo skolos įtraukimo į UAB X pajamas, galima 18 000 eurų skolą priskirti leidžiamiems atskaitymams?

Turėdama išvardintus dokumentus UAB Z gali skolą laikyti beviltiška ir ją priskirti leidžiamiems atskaitymams.

Praktinės situacijos

6 PAVYZDYS

UAB K yra skolinga UAB V. Susidariusi 50 000 eurų skola už suteiktas paslaugas apskaitos dokumentuose užfiksuota ne anksčiau kaip prieš 1 metus.

Kokiais dokumentais UAB V gali pagrįsti minėtos skolos beviltiškumą ?

Skolos beviltiškumui pagrįsti reikalingi šie dokumentai:

- *įsiteisėjęs teismo sprendimas, kuriuo patvirtinta UAB V teisė susigrąžinti skolą iš UAB K;*
- *antstolio surašytas skolos išieškojimo negalimumo aktas.*

Praktinės situacijos

7 PAVYZDYS

2015-07-31 UAB M turi 11 500 eurų pirkėjo UAB C skolą. UAB M turi šiuos dokumentus, įrodančius pastangas susigrąžinti skolą:

- 2015-10-31 priminimą skolininkui apie skolos grąžinimą;
- 2015-11-30 UAB M prašymą pripažinti pirkėjo UAB C skolą ir ją patvirtinti;
- 2015-12-30 įsiteisėjusią teismo nutartį, kurioje nurodyta, kad UAB C veikla pasibaigė ir turto pagal byloje pateiktą likvidacinį balansą bendrovė neturi;
- 2016-01-14 UAB C išregistruota iš JAR (elektroninį išrašą).

Ar pakanka nurodytų dokumentų, kad UAB C 11 500 eurų skola būtų laikoma beviltiška?

Pagal pateiktus dokumentus UAB C skola gali būti pripažinta beviltiška ir priskirta leidžiamiems atskaitymams.

Reikalavimas MM turėti dokumentą, įrodantį išregistravimo faktą, gali būti netaikomas, nes mokesčių administratorius su pagal JAR tvarkytoju sudarytą sutartį tokį faktą gali patvirtinti duomenų bazėse.

Praktinės situacijos

8 PAVYZDYS

UAB A yra skolinga UAB B ir skolos suma sudaro 5 000 eurų. Skolos beviltiškumui pagrįsti UAB A turi:

- 2015-07-03 teismo nutartį, pagal kurią skolininkas pripažintas bankrutavusiu ir likviduojamu dėl bankroto;
- UAB B administratoriaus raštą, kuriame nurodoma, kad UAB A yra trečios eilės kreditorius ir jos reikalavimai nebus tenkinami.
- UAB B iš JAR išregistruota 2015-08-13.

Ar galima 2015 metais UAB A skolą pripažinti beviltiška ir priskirti ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams?

UAB A turimi dokumentai yra pakankami skolos pripažinimui beviltiška, todėl ją galima priskirti 2015 metais ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

Praktinės situacijos

9 PAVYZDYS

UAB „Rasa“ turi AB banko „Snoras“ indėlį ir indėlio sertifikatą. Bendrovė prisiskaičiavo palūkanas, kurios faktiškai negautos. Po AB banko „Snoras“ paskelbto bankroto nei indėlio, nei indėlio sertifikato, nei apskaičiuotų palūkanų bendrovė negavo.

Ar negražinta indėlio ir indėlio sertifikato vertė gali būti priskiriama leidžiamiems atskaitymams? Kokiais dokumentais UAB „Rasa“ turi vadovautis norėdama negautas palūkanas priskirti BS?

*UAB „Rasa“ pajamomis turėjo pripažinti pagal indėlio ar indėlio sertifikato sutartyje nustatytas sąlygas apskaičiuotas (iki bankroto paskelbimo dienos) **palūkanas**, t. y. neatsižvelgiant į pinigų (palūkanų) gavimo momentą. Palūkanų skolą galima pripažinti BS surinkus Taisyklių 20 p. nustatytus dokumentus.*

Negražinta indėlio ar / ir indėlio sertifikato vertė priskiriama neleidžiamiems atskaitymams (PMĮ 31 str. 1 d. 13 p.).

Praktinės situacijos

10 PAVYZDYS

Lietuvos UAB X 2015 metais Vokietijos Federacinėje Respublikoje (toliau – Vokietija) įregistruotai įmonei sumokėjo 25 000 eurų sumą, kaip išankstinį apmokėjimą. UAB X žino, kad Vokietijos įmonė nuo 2016 m. nebeegzistuoja.

Ar galima minėtą sumą priskirti beviltiškomis skoloms?

Visais atvejais beviltiškomis laikomų skolų suma privalo būti įtraukta į mokesčio mokėtojo pajamas. Suma, sumokėta Vokietijos įmonei, nepriskiriama UAB X pajamoms, todėl negali būti pripažinta BS.

Praktinės situacijos

11 PAVYZDYS

2015 m. sausio mėn. įmonė pateikė UAB M 200 eurų sąskaitą už paslaugas. Sąskaita buvo apmokėta. Kovo mėnesį įmonė išrašė kreditinę sąskaitą tai pačiai sumai. UAB M negrąžino įmonei kreditinėje sąskaitoje nurodytos sumos. 2015 metais įmonei pradėta bankroto byla.

Ar įmonė gali negrąžintą kreditinėje sąskaitoje nurodytą sumą priskirti BS apskaičiuojant 2016 metų apmokestinamąjį pelną?

Kai įmonė pateikė kreditinę sąskaitą UAB M, kuri negrąžino sumokėtos sumos, įmonės apskaitoje atsirado skola, kuri savo esme nelaikoma BS.

Praktinės situacijos

12 PAVYZDYS

UAB 2008 m. sausio – balandžio mėn. vykdė pardavimo sandorius su kita įmone, kuri iki šiol neatsiskaitė. UAB dokumentus, reikalingus skolos pripažinimui beviltiška, surinko 2015 metais.

Ar UAB nėra praleidusi senaties terminų dėl skolos pripažinimo BS?

UAB BS, kurias 2008 metais buvo įtraukusi į pajamas, leidžiamiems atskaitymams gali priskirti tą mokestinį laikotarpį, kurį surenkami Taisyklėse nurodyti dokumentai, įrodantys skolos beviltiškumą ir pastangas šiai skolai susigrąžinti, t. y. 2015 metų mokestinį laikotarpį.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Taisyklių 13 punkto dėl MM praleistų teisės aktų nustatytų terminų nuostatos taikomos tuo atveju, kai MM (kreditorius) kreipiasi į teismą su ieškiniu dėl skolos išieškojimo, tačiau teismas tokį reikalavimą atmeta dėl ieškinio senaties termino.

TEISĖS AKTAI

- Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas
- Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas
- Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymas
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. vasario 11 d. įsakymas Nr. 40 „Dėl Skolų beviltiškumo bei pastangų susigražinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“

Registracijos į VMI seminarus būdai

Užsiregistruoti arba išsiregistruoti galima:

- **elektroniniu būdu VMI Renginių sistemoje**
<https://www.vmi.lt/renginiai/>
- **telefonu 1882 arba +370 5 255 3190.**

E. seminarų įrašai skelbiami Renginių sistemoje.

Valstybinė mokesčių inspekcija primena, kad:

Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.

Greičiausiai informatyvius atsakymus visais mokesčių klausimais gausite paskambinę **telefonu 1882 arba +370 5 255 3190.**

Telefonu suteikta konsultacija yra lygiavertė rašytinei, nes pokalbiai yra įrašomi bei saugomi 5 metus.

Dėkojame už dėmesį